

Maties se blink jong sterre!

Hier is hulle. Vyf van Maties se blinkste jong sterre en reeds gesoute navorsers in eie reg. Dr Hanlie Moolman-Smook van Geneeskundige Biochemie, prof Jacques du Plessis van Privaatreg en Romeinse Reg, prof Marius Lambrechts van die Instituut vir Wynbiotegnologie, dr Naas Swart van Praktiese Teologie en Missiologie en prof Johann Rohwer van Biochemie het almal die gesogte P-evaluering van die Nasionale Navorsingstigting (NNS) die afgelope paar jaar ontvang – 'n toekening van uitnemendheid wat deur die President van die NNS gemaak word aan navorsingwetenskaplikes jonger as 35 jaar wat uitsonderlik presteer.

Die raaisel van die lewe self

"Om dalk die groot raaisel van wat die lewe self is op te los," is Johann Rohwer se filosofiese antwoord oor die werk wat hy doen, "en om 'n bydrae te maak oor hoe om ons lewende sisteme te verstaan," voeg hy by.

Vir sy p-evaluering het dié jong professor van die Departement Biochemie gefokus op molekule sel-fisiologie. Dit behels die studie van hoe prosesse in die lewende sel beheer en gereguleer word, verduidelik hy.

"Ons gebruik spesifieke eksperimentele metings om wiskundige rekenaarmodelle van hierdie prosesse te maak. Hierdie modelle help ons op twee maniere om die lewende sel beter te verstaan: eerstens maak hulle dit moontlik om die sel se gedrag te bereken en te voorspel, en tweedens kan mens met behulp daarvan scenario's bereken waarvoor nog geen eksperimentele metingsmetodes ontwikkel is nie. Twee voorbeelde waar ek hierdie benadering toegepas het, is 'n studie om te bepaal hoe suikeropname in gis-selle beheer word, en 'n studie om die beheer van suikerproduksie in suikerriet te ondersoek."

Op 'n meer toegepaste vlak vertel hy, is die werk relevant vir industrieë of die landbou wat organismes soos gis of suikerriet gebruik om bepaalde produkte te maak. "As ons beter verstaan hoe die prosesse in hierdie organismes kwantitatief beheer word, sal ons ook die industriële produksieprosesse beter kan verstaan en beheer."

Johann het in KwaZulu-Natal grootgeword en BSc, BSc (Hons) en MSc (die laaste twee in Biochemie) op Stellenbosch studeer. Die Kanseliersmedalje van die Universiteit Stellenbosch is in 1993 aan hom toegeken en hy het sy doktorsgraad in 1997 in Biochemie aan die Universiteit van Amsterdam in Nederland behaal onder die leiding van prof Hans Westerhoff. Hy is sedert 1997 aan die Departement verbonde. Hy is getroud met Christa Büttner-Rohwer en het 'n dogter Nicola (2).

Ongeregverdigde verrykking onder die vergrootglas

Prof Jacques du Plessis, dosent in Privaatreg en Romeinse Reg is die regsgeleerde onder die groep. Sy navorsing het gehandel oor die aanspreeklikheid wat ontstaan uit ongeregverdigde verrykking. Die gebied gaan in wese oor 'n persoon se plig om dit wat sonder 'n aanvaarbare regsgrond ten koste van 'n ander verkry is, terug te gee.

"Tweedens het ek wat die kontraktereg betref veral gefokus op die gevolge indien sekere onaanvaarbare metodes gebruik word om 'n persoon se instemming tot 'n kontrak te verkry."

Hy reken dat hy graag wou bydra tot die verdere ontwikkeling van dié fokusareas deur veral gebruik te maak van die regsvergelende metode. Dit behels in wese dat die benaderings van verskillende regstelsels met mekaar vergelyk word met die doel om hul kwaliteit te verbeter.

"Mense sluit gereeld nadelige kontrakte vanweë onkunde, onervarenheid, afhanklikheid of 'n swak bedingingsposisie. Hopelik sal die navorsing kan help om groter duidelikheid te bied oor presies wanneer sulke "swak" kontraktante nie aan 'n kontrak gebonde sal wees nie."

Jacques het die grade BComm, LLB, en LLM aan die US verwerf en sy PhD aan die Universiteit van Aberdeen in Skotland.

Brugbouer

'n Mondvol. Dis hoe 'n mens dr Naas Swart, senior lektor in die Eenheid vir Godsdienst- en Ontwikkelingsnavorsing in die Departement Praktiese Teologie en Missiologie se navorsingsfokus vir sy P-evaluering kon beskryf. Maar ook baie waardevol moet 'n mens byvoeg.

Sy doktorsale navorsing het gehandel oor die sosiaal-teologiese debat in die Christelike

ekumeniese beweging oor die rol van kerke in sosiale en ekonomiese ontwikkeling. Sy navorsing word ook allerweë as uniek beskou oor hoe dit dissiplinêre grense oorgesteek het en die teologiese debat oor kerke en ontwikkeling in verband gebring het met die hedendaagse debatte in ontwikkelingstudies oor mensgesentreerde ontwikkeling en die rol van nie-regeringsorganisasies (NGOs) en die sg. nuwe sosiale bewegings in ontwikkeling.

"Ek wil 'n beduidende bydrae maak tot die uitbou van ontwikkelingstudies as 'n interdisziplinêre veld van spesialisasie in die teologie en godsdienstwetenskap. In die proses wil ek voortgaan om dissiplinêre grense oor te steek na die ander sosiale wetenskappe waardeur ek ook 'n bydrae wil lewer tot die breër normatiewe debatte oor ontwikkeling en sosiale transformasie in die post-industriële samelewing," het hy gesê.

Naas het aan die US studeer (BA, BA Hons in Godsdienstkunde, MA in Semitiese Tale en BTh) sowel as aan die Institute of Social Studies (MA in Ontwikkelingsstudies) in Den Haag, Nederland – gereken as een van Europa se voorste sentrums vir ontwikkelingstudies. Sy DPhil het hy in Godsdienstkunde aan die US verwerf. Hy is getroud met Karen en hulle het twee dogters – Clara-Mari en Jacqueline.

Sake van die hart

Vir Hanlie Moolman-Smook, spesialis wetenskaplike en Wellcome Trust Internasionale Senior Genoot in die Departement Geneeskundige Biochemie gaan dit altyd oor meer vrae en die antwoorde daarop te soek.

Haar navorsing handel oor die genetiese oorsake van hipertrofiese kardiomiopatie of siekte van